

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/32/2015
Identifikačné číslo spisu:	1014200249
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1014200249.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Ing. Marius Gašparík, IČO: 304 436 8657, bytom Pribišova 6, Bratislava, korešpondenčná adresa: Kalinčiakova 13, Stupava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 5105-12/2014-BA/S zo dňa 21.01.2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/33/2014-25 zo dňa 26.03.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/33/2014-25 zo dňa 26. marca 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou napadol rozhodnutie žalovanej č. 5105-12/2014-BA/S zo dňa 21.01.2014, ktorým táto podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie č. 700-0211403410-GC04/10 zo dňa 30.03.2010, ktorým správny orgán prvého stupňa podľa § 144 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 572/2009 Z. z. a § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z. z. predpísal poistné na nemocenské poistenie v sume 70,76 EUR, poistné na starobné poistenie v sume 289,09 EUR a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 76,38 EUR; spolu v sume 436,23 EUR, za obdobie február 2006, marec 2006, apríl 2006, máj 2006, jún 2006, júl 2006 a august 2006. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že podľa jeho názoru prvostupňové rozhodnutie bolo doručené v zmysle ust. § 212 ods. 4 zák. o sociálnom poistení dňom 19.04.2010. Prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.05.2010, lebo na plynutie lehoty na podanie odvolania nemá vplyv skutočnosť, že rozhodnutie žalobcu prevzal osobne v priebehu uplynutia odvolacej lehoty.

Osobným prevzatím zásielky, ku ktorému došlo po uplynutí 3-dňovej úložnej lehoty nedochádza k zmareniu fikcie, že zásielka sa považuje za doručení v tretí deň na pošte a lehota na podanie odvolania sa nepočíta až od skutočného prevzatia zásielky, ale už od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí 3-dňovej úložnej lehoty. V danej veci tretí deň od uloženia pripadol na deň pracovného pokoja, preto je posledným dňom tejto 3-dňovej lehoty nasledujúci pracovný deň, t. j. 19.04.2010.

Poznamenal, že iným spôsobom počítania lehoty by mohlo dôjsť k protiprávnemu mareniu účinkov doručenia a k nedôvodnému predlžovaniu lehoty na podanie odvolania. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť nadobudlo rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa právoplatnosť dňa 19.05.2010. Odvolanie podané proti uvedenému rozhodnutiu bolo podané až 24.05.2010, bolo teda podané oneskorene.

Pokiaľ žalobca namietal nezákonnosť postupu správneho orgánu pri doručovaní rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa, nemohol súd jeho námietku zohľadniť. Rozhodnutie správneho orgánu bolo žalobcovi doručené náhradným spôsobom - uložením na pošte v súlade s ust. § 212 ods. 3 písm. c), ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Ďalej súd prvého stupňa zdôraznil, že z obsahu administratívneho spisu žalovanej o priebehu správneho konania, ale ani v rámci súdneho konania žalobca netvrdil, ale ani nepreukázal, že v čase doručovania predmetných rozhodnutí sa na adrese, ktorú uviedol, nezdržoval. Z uvedeného dôvodu aj podľa názoru súdu žalovanou zvolený postup doručenia napadnutého rozhodnutia bol v súlade so zákonom, a to aj napriek tomu, že žalobca si predmetné rozhodnutie aj reálne prevzal, ktorá skutočnosť však nemala vplyv na beh zákonnej lehoty na podanie opravného prostriedku.

Krajský súd mal za to, že zásielka s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa bola žalobcovi doručená uložením na pošte a tretí deň jej uloženia sa považuje za deň jej doručenia. Odo dňa, nasledujúceho po uplynutí 3-dňovej lehoty od uloženia zásielky na pošte, začala žalobcovi plynúť 30-dňová lehota. Tento zákonný postup pri náhradnom doručovaní bol dodržaný, preto s uložením zásielky spája právo právne účinky, a to aj účinok určenia začiatku počítania lehoty na podanie odvolania.

Vo vzťahu k námietke žalobcu voči nesprávnemu poučeniu o odvolaní súd uvádza, že obsahové náležitosti poučenia rozhodnutia upravuje ust. § 209 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku obsahuje údaje, či je rozhodnutie konečné, alebo či sa možno proti nemu odvolať alebo podať opravný prostriedok, v akej lehote a kde možno odvolanie alebo opravný prostriedok podať. Iné obsahové náležitosti poučenia o odvolaní zákon o sociálnom poistení neupravuje. Vzhľadom na uvedené poznamenal, že poučenie prvostupňového rozhodnutia obsahuje údaje, z ktorých je zrejmé, že proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia, pričom z poučenia tiež vyplýva, že odvolanie je možné podať Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava. Vzhľadom na ust. § 209 ods. 5 zákona o sociálnom poistení konštatoval, že rozhodnutie prvostupňového orgánu obsahuje všetky predpísané obsahové náležitosti.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že námietky uvedené v žalobe neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia. Postup žalovanej, ako aj preskúmané rozhodnutie boli v súlade so zákonom, a preto súd žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol.

Rozsudok krajského súdu napadol žalobca včas podaným v súlade s § 201 a § 204 O.s.p., ktorým napadol predmetný rozsudok v celom rozsahu a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok krajského súdu v Bratislave zrušil v celom rozsahu, a aby krajský súd rozhodol novým rozsudkom, v ktorom bude jednoznačne určené, že žalovaná musí zrušiť svoje rozhodnutie a bude sa vecne zaoberať žalobcovým odvolaním.

Odvolanie odôvodnil tým, že:

1. Rozsudok bol vyhlásený, aj keď pre jeho vyhlásenie neboli splnené podmienky konania, pretože sa ho nezúčastnila zákonná sudkyňa trojčlenného senátu.

2. Rozsudok je nepreskúmateľný pretože nejasne a nezrozumiteľne rešpektuje Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 7Sžo/32/2012, v ktorom Najvyšší súd SR dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť, pričom žalobca sa domáhal vecného posúdenia odvolania voči rozhodnutiu Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava č. 700-0211403410-GC04/10.

3. Rozsudok vychádza z nesprávneho posúdenia veci, pretože dochádza k záveru, že domnienka doručenia sa uplatní prednostne pred skutočným, osobným prevzatím.

4. Konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie krajského súdu, a to je, že: a) krajský súd jednoznačne neurčil okamih doručenia, teda konkrétnu lehotu, ktorú predmetný zákon o Sociálnej poisťovni v § 212 odsek 7 určuje - rozhodnutie je doručené, len čo ho účastník konania prevezme.

b) krajský súd ďalej potvrdil nesprávnosť poučenia žalovaného, kde síce bola uvedená lehota na odvolanie, ale od nesprávneho okamihu doručenia, ktorým podľa § 212 odsek 7 je osobné prevzatie účastníka.

c) krajský súd v predmetnom napadnutom rozsudku nezohľadnil ustanovenie Občianskeho zákonníka § 3 odsek 1 a 2, pretože potvrdil zásah do práv a oprávnených záujmov žalobcu neumožnením vecného posúdenia jeho žaloby.

d) krajský súd v podstate odmietol žalobu z dôvodu, že pri počítaní lehoty na podanie odvolania žalovaná vychádzala nie z lehoty odo dňa skutočného doručenia, ale z domnienky doručenia. Konštatoval, že krajský súd vôbec neskúmal, či zákonný postup bol dodržaný a či adresát mal v čase výzvy a uloženia zásielky reálnu možnosť si písomnosť vyzdvihnúť. Rovnako krajský súd neskúmal splnenie všetkých podmienok náhradného doručenia, pretože uprednostnil domnelé doručenie pred skutočným prevzatím listiny.

V závere žalobca poznamenal, že závažné právne dôsledky doručovania písomností do vlastných rúk znamenajú aj to, že zmyslom zákonných úprav je, aby písomnosti boli skutočne doručené. A to sa v jeho prípade aj skutočne, preukázateľne a nad všetky pochybnosti stalo, a od tohto okamihu má plynúť zákonná lehota na podanie odvolania. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby bolo o jeho odvolaní rozhodnuté tak, ako to uviedol v odvolacom návrhu.

Žalovaná sa k odvolaniu vyjadrila podaním zo dňa 26.05.2015, v ktorom poukázala na to, že žalobca v odvolaní zo dňa 12.05.2015 neuviedol také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovanej. Žalovaná vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomnom vyjadrení zo dňa 24.03.2014, ktoré podala v predmetnej veci krajskému súdu, zaujala stanovisko ku všetkým námietkam žalobcu a podrobne objasnila svoj postup pri posúdení včasnosti podania odvolania žalobcom. Predmetného vyjadrenia sa žalovaná naďalej pridrižiava.

Poznamenala, že nakoľko žalobca mal reálnu možnosť písomnosť určenú do vlastných rúk v zákonom ustanovenej lehote prevziať alebo si ju vyzdvihnúť na pošte, žalovaná zotrváva na právnom názore, že právny inštitút náhradného doručenia správne aplikovala. Lehota na podanie odvolania voči rozhodnutiu prvostupňového orgánu uplynula dňa 19.05.2010, t. j. po uplynutí 30-dňovej lehoty na podanie odvolania voči rozhodnutiu orgánu prvého stupňa. Skutočnosť, že si žalobca vyzdvihol zásielku obsahujúcu rozhodnutie prvostupňového orgánu až po uplynutí 3-dňovej lehoty na uloženie (27.04.2010) nemá vplyv na plynutie lehoty na odvolanie, keďže 30-dňová lehota na podanie odvolania v danom prípade začala plynúť od 19.04.2010, t. j. odo dňa, kedy sa rozhodnutie žalovanej považuje v súlade s § 212 ods. 4 zákona č. 461/ 2003 Z. z. o sociálnom poistení za doručené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v plnom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý

rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.08.2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Úlohou odvolacieho súdu bolo v intenciách dôvodov podaných v odvolaní posúdiť rozsudok prvostupňového súdu a zákonnosť rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktorým tento podľa § 144 ods. 1 zákona o sociálnom poistení predpísal žalobcovi poistné na nemocenské poistenie v sume 70,76 EUR, poistné na starobné poistenie v sume 289,09 EUR a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 76,38 EUR; spolu v sume 436,23 EUR, za obdobie február 2006, marec 2006, apríl 2006, máj 2006, jún 2006, júl 2006 a august 2006.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spojení s § 247 ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Zo spisových materiálov odvolaciemu súdu vyplýva, že rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania. Lehota začala žalobcovi plynúť 19.04.2010, teda v nasledujúci deň od tretieho dňa od uplynutia úložnej lehoty na jej prevzatie, ktorým bol deň 18.04.2010 a uplynula 19.05.2010, lebo žalobca odvolanie proti nemu podal na pošte až 24.05.2010, teda oneskorene.

Pokiaľ žalobca namietal nezákonnosť postupu správneho orgánu pri doručovaní rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa, nemohol tak ako krajský súd ani súd odvolací vyhodnotiť jeho námietku za dôvodnú. Rozhodnutia uvedeného správneho orgánu boli žalobcovi doručené náhradným spôsobom uložením na pošte v súlade s § 212 ods. 3 písm. c/, ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd má za preukázané, že zásielka s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa bola žalobcovi doručovaná uložením na pošte s tým, že tretí deň jej uloženia sa považuje za deň jej doručenia. Odo dňa, nasledujúceho po uplynutí trojdňovej lehoty od uloženia zásielky na pošte, začala žalobcovi plynúť tridsaťdňová lehota. Tento zákonný postup pri náhradnom doručovaní bol dodržaný, preto s uložením zásielky spája právo právne účinky, a to aj účinok určenia začiatku počítania lehoty na podanie odvolania.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku považuje odvolací súd za potrebné poukázať na predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozsudok sp. zn. 9Sžso/24/2012 zo dňa 31.07.2012, v ktorom odvolací súd uviedol, že: „... na plynutie lehoty na podanie

odvolania nemá vplyv skutočnosť, že rozhodnutie navrhovateľ prevzal osobne v priebehu plynutia odvolacej lehoty. Osobným prevzatím zásielky, ku ktorému došlo po uplynutí trojdňovej úložnej lehoty nedochádza k zmareniu fikcie, že zásielka sa považuje za doručenú v tretí deň uloženia na pošte a lehota na podanie odvolania sa nepočíta až od skutočného prevzatia zásielky už od prvého dňa, nasledujúceho po uplynutí trojdňovej úložnej lehoty. Iným spôsobom počítania lehoty by mohlo dôjsť k protiprávnemu mareniu účinkov doručenia a k nedôvodnému predlžovaniu lehoty na podanie odvolania.“ Nakoľko v predmetnom prípade ide o obdobnú vec, odvolací súd nevidel dôvod odkloniť sa od jednotnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Odvolací súd sa zaoberal aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžso/32/2012 zo dňa 04.07.2013, na ktorý poukázal žalobca vo svojom odvolaní a ktorým najvyšší súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/37/2011-27 zo dňa 15.03.2012 (krajský súd uvedeným rozhodnutím zastavil konanie) a vrátil mu vec na ďalšie konanie, pretože bez odstránenia pochybností o predmete konania a bez zistenia, čoho sa navrhovateľ v konaní domáhal a koho v skutočnosti označil za žalovaného, nemohol súd prvého stupňa konanie zastaviť. Uvedené rozhodnutie preto nemá právnu relevanciu vo vzťahu k prejednávanej veci.

Vo vzťahu k námietke žalobcu o tom, že súd prvého stupňa neskúmal splnenie všetkých podmienok náhradného doručenia, konkrétne či žalobca mal v čase výzvy na uloženia zásielky reálnu možnosť si písomnosť vyzdvihnúť odvolací súd udáva, že z obsahu administratívneho spisu žalovanej o priebehu správneho konania nevyplýva a ani v rámci súdneho konania žalobca netvrdil, ani nepreukázal, že v čase doručovania napadnutého rozhodnutia sa na adrese, ktorú uviedol, nezdržoval. Z uvedeného dôvodu aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovanou zvolený postup oznámenia a doručenia napadnutého rozhodnutia bol v súlade so zákonom, a to napriek tomu, že žalobca si predmetné rozhodnutia aj reálne prevzal, ktorá skutočnosť však nemala vplyv na beh zákonnej lehoty na podanie opravného prostriedku.

V zmysle ustanovenia § 212 ods. 7 zákona o sociálnom poistení je rozhodnutie doručené, len čo ho účastník konania prevezme, len čo pošta doporučenú zásielku vrátila ako nedoručiteľnú alebo ak doručenie rozhodnutia bolo zmarené konaním alebo opomenutím účastníka konania. Účinky doručenia rozhodnutia nastanú aj vtedy, ak účastník konania odmietol rozhodnutie prijať.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že v citovanom ustanovení § 212 ods. 7 zákona o sociálnom poistení je taxatívnym spôsobom uvedené, kedy resp. za akých okolností je nutné považovať rozhodnutie za doručené. Je nutné zdôrazniť, že jednotlivé spôsoby sú navzájom rovnocenné a poradie v akom sú uvedené neustanovuje ich prioritu. Vo svetle uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že nemožno zohľadniť námietku žalobcu o prednostnom uplatnení skutočného doručenia pred domnienkou doručenia.

Rovnako za nedôvodnú vyhodnotil súd námietku žalobcu o tom, že krajský súd jednoznačne neurčil okamih doručenia, keď na základe vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že pri doručovaní prvostupňového rozhodnutie správneho orgánu sa uplatnila domnienka doručenia s tým, že toto sa považuje za doručené tretí deň od uloženia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Nedôvodná bola aj námietka žalobcu týkajúca sa zloženia senátu, nakoľko zákonná sudkyňa bola dočasne pridelená na stáž na Najvyšší súd Slovenskej republiky a v predmetnej veci bola zastúpená členom zastupujúceho senátu v súlade s rozvrhom práce.

Odvolací súd považoval na základe uvedeného rozhodnutie žalovanej za zákonné, preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. nepriznal, keďže v odvolacom konaní nemal úspech. Žalovaná nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.